APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL IX, NR. 98
octombrie 2007

A VENIT VREMEA REA ȘI AFARĂ ȘI ÎN ȘCOALĂ

Vremea rea de-afară e în firea lucrurilor, vremea rea din școală nu e firească, dar de ani buni, de-i vară, de-i iarnă, în școală, vremurile sînt din ce în ce mai rele și mai grele.

Cu o guvernare minoritară, aflată la mîna Opoziției, marile confederații sindicale dau semne vădite de neliniște și pregătesc campanii mari de demonstrații și protest.

În învățămînt, F.S.L.I. și celelalte federații au reluat dialogul și negocierile celor mai grave, de acum cronicizate, probleme ale învățămîntului:

- subfinanțarea ani de-a rîndul cu consecințe grave, mai ales în mediul rural;
- falsa autonomie trîmbițată ani de zile, prin lipsa actului decizional la nivelul unităților școlare, atît în privința angajării și promovării cadrelor, cît și a asigurării fondurilor pentru dotare, întreținere și funcționare în condiții normale ale acestora;
- amînarea, sine die, fără justificare, a Noii Legi a salarizării bugetarilor în care învățămîntul să-și regăsească locul alături de justiție, interne, apărare și administrația publică;
- asigurarea unei stabilități structurale și funcționale a rețelei școlare, a modalităților de evaluare, testare și examinare pe diferitele trepte preuniversitare, universitare și postuniversitare;
- alternarea activității de fond a cadrelor didactice-pregătirea elevilor- printr-o birocrație sufocantă de pregătire și raportare zilnică sau periodică a activității didactice la toate nivelele.

Peste toate acestea, ultima ispravă a actualului Guvern, supărat pe Sindicatele din Învățămînt pentru îndrăzneala de a da în judecată Guvernul pentru încălcarea grosolană a salarizării, anularea biletelor subvenționate de odihnă pentru bugetari, pune "moț la toate".

În aceste condiții, la nivel național, Sindicatele din învățămînt chibzuiesc și organizează strategia unei noi campanii de protest, mergînd pînă la Greva Generală.

Pe plan județean, în noua formulă de conducere, Inspectoratul Școlar Neamț a făcut un prim pas spre normalizarea activității Comisiei Paritare, reluînd joi, 11 oct. 2007 activitatea acesteia, dezbătînd o serie de probleme acutizate în unele unități școlare sau cu caracter general;

- reevaluarea relațiilor dintre Sindicat- Inspectorat și unitățile școlare;
- problemele de normare pe anul școlar 2007/ 2008;
- autonomia unităților școlare și recîștigarea personalității juridice a unora cărora li se anulaseră în mod abuziv, prin încălcarea legii;
- dezamorsarea stării conflictuale de la Colegiul "Ion Creangă" din Tg. Neamț;
- reorganizarea comisiilor paritare din unitățile școlare;
- prin participarea delegaților sindicali la ședințele cu directorii, multe dintre problemele dezbătute și-au găsit sau își vor găsi soluționarea, prin concesii făcute de o parte și de cealaltă, pentru bunul mers al unităților școlare.

La începutul lunii noiembrie va avea loc ședința trimestrială a Consiliului Județean, unde se vor dezbate și lua unele hotărîri pentru strategia sfîrșitului de an calendaristic sau pe termen mai lung.

Secretar executiv
prof. Ștefan CORNEANU

ZIUA MONDIALĂ A EDUCAȚIEI

5 octombrie 2007, ora 17,00, Roman. Educatoare, învățători, profesori, iată marea armată a celor aleși, însemnați cu vocația dăruirii, adunați într-un local superb al orașului. Reprezentanții patronatului, ca niciodată "in corpore" prezenți la manifestare, dar nici partenerii de dialog nu s-au lăsat mai prejos. Sufletul și inima adunării, domnul Gabriel Ploscă, liderul sindicaliștilor romașcani și nu numai.

Dar alături de ei, marea armată a celor aleși însemnați cu vocația dăruirii. Cei care slujesc școala noastră, Templul de lumină, care au sporit prestigiul și imaginea acțiunii. Ei, cei care se află, în permanență, printre copii și tineri, căci DASCĂLUL este călăuză și părinte.

Cu toate neajunsurile pe care le trăim, conchid, că el, DASCĂLUL, este un om fericit! Și vă veți întreba de ce?

Pentru că nimeni altul, în afară de el, într-o existență precară de om, nu a făcut atît de mult pentru semenii săi. Nimeni nu s-a risipit atît de mult, dăruindu-se, trăind pentru alții, murind cîte puțin pentru ei, cu fiecare zi, cu fiecare oră de curs.

De ziua lor, mai marii noștri și nu numai ei au dorit educatorilor, învățătorilor și profesorilor care slujesc pretutindeni, multă sănătate și neasemuite bucurii.

La unison cu ei, ne rugăm Celui de Sus să-i țină pe dascăli sănătoși și frumoși, pentru că au sufletul curat ca izvorul, limpede, din care se adapă miile de vlăstare tinere, dornice să întrebe, să devină, să se întreacă.

Pentru că EDUCAȚIA nu este altceva decît un pod peste care trece omul, călăuzit de PROFESORUL său, de la o viață închisă în sine, la conștiința întregii omeniri.

Prof. Valerian PERCĂ

Compunere

Despre țara și familia mea

Fiecare om are o țară. Fiecare om are o familie. Țara mea are multe frumuseți și bogății. Are munți. Are cîmpii, rîuri și lacuri.

Are vecini și pe Marea Neagră.Țara e o familie mai mare. Fiecare își iubește țara ca pe propria familie. Dar țara noastră este săracă cu toate că are multe bogății. Chiar și un poet a spus: "Țara noastră aur poartă,
Noi cerșim din poartă-n poartă."

Foarte adevărat. Numai că porțile acestea sunt în Spania, în Italia, în Germania.Acolo s-a mutat țara noastră. Acolo s-au dus și părinții noștri.

Toți vor să plece, să îngrijească de bătrînii și copiii altora. Pe ai lor îi lasă pe la bunici sau rude. Noi nu avem deloc bunici. Doar un vecin, bătrîn și cam bolnav. El are grijă de noi. Dar nu prea des. Noi ne descurcăm singuri.Numai noaptea este greu. Ne este frică de întuneric iar sora mea visează urît și plînge. Visează că mama a murit într-un tren. Din cauza unor oameni răi care au pus bombe.Vecinul înjură conducătorii. El spune că viața este parșivă, Nu înțelegem dar știm că e de rău. Mai spune că toți cei mari au făcut averi ilicite, adică prin călcarea legii, ne lămurește el. Sora mă întreabă de ce nu călcăm și noi pe lege. Am avea avere. Mama și tata ar sta cu noi. Nu știu ce să-i răspund. Mă uit la vecin. El înjură și scuipă, dar își șterge o lacrimă pe furiș. Ne mîngîie pe cap. Ne trimite la culcare. Sora rontăie covrigul de la școală.

Aprindem lumina și ne băgăm în pat. Poate avem norocul să visăm.
Pe mama măcar. Noapte bună!

Dănuț DUMITRU din clasa a VI -a

Ministerul Educației Cercetării și Tineretului
Federația Sindicatelor Libere din Învățămînt

Inspectoratul Școlar Județean Neamț
Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învățămînt și Cercetare Științifică Neamț

HOTĂRÎREA NR. 1/11 oct. 2007

Având în vedere Legea nr. 84/1995- Legea Învățămîntului, republicată cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 128/1997, privind Statutul Personalului Didactic cu modificările și completările ulterioare.

Ținînd cont de prevederile Contractului Colectiv de Muncă la Nivel de Ramură Învățămînt nr. 5521/01/09.01.2004 și cele ale Contractului Colectiv de Muncă unic la Nivelul Învățămîntului Preuniversitar Neamț cu nr. 24/18.03.2004

COMISIA PARITARĂ
HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. Inspectoratul Școlar Județean, conducerile unităților școlare și liderii sindicali vor asigura respectarea legislației în vigoare în domeniul învățămîntului;

Art. 2. Cu începere din anul școlar 2007- 2008 unitățile de învățămînt din județul Neamț vor avea obligația de a organiza și de a asigura funcționarea Comisiilor Paritare, care vor aborda problemele ce apar în aplicarea Contractului Colectiv de Muncă, precum și toate aspectele divergente sau litigioase ce privesc aplicarea legislației învățămîntului și a legislației muncii în unitățile respective.

Lucrările Comisiilor Paritare vor fi înregistrate în procese verbale și vor fi finalizate prin hotărîri interne.

Comisia Paritară I.S.J. - S.L.L.I.C.S. Neamț nu va lua în discuție nici o sesizare fără rezoluțiile Comisiilor Paritare din respectivele unități de învățămînt.

Art. 3.a. Hotărîrile Comisiilor Paritare sînt obligatorii pentru părți;

b. Conducerile unităților de învățămînt și liderii sindicali din aceste unități vor duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărîri.

Art. 4. Prezenta hotărîre se comunică:
- conducerilor unității de învățămînt din județul Neamț;
- liderilor S.L.I. Neamț.

Reprezentanții Comisiei Paritare

Inspectoratul Școlar Județean Neamț
Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învățămînt și Cercetare Științifică Neamț

Inspector Școlar General,
Prof. Mihai LĂCĂTUȘU

Președinte,
Prof. Florin FLORESCU

DE DRAGOSTE...

Mileniul al treilea e plin de șanse pentru conturarea destinelor și afirmarea personalității, dar și de riscuri provocate de superficialitatea autoeducației dată de lipsa de discernămînt în fața agresiunii mass- media. Tocmai de aceea e nevoie de intervenția celui care călăuzește pașii tinerei generații spre izvoarele înțelepciunii, a celui care să stimuleze și să pună în evidență curajul, inocența, generozitatea, credința, optimismul și resursele creative ale copilului: învățătorul.

Învățătorul e cel care modelează OMUL, între informația rece a calculatorului și lectura caldă, instructiv-educativă, între jocul revigorator și navigarea obstinantă pe internet, între atitudinea civică și violență, dar, mai ales, între iubire, frumos, dreptate, adevăr și dezumanizare.

Învățătorul e cel care orchestrează simfonia stărilor sufletești ale copilului încă disponibil la a lăcrima în urma lecturării unei povești, la a asculta cu pioșenie și dreaptă învățătură sfaturile bunicilor, la a ști să se cunoască, să muncească, să se pregătească pentru viață, cu satisfacția regăsirii pe el însuși.

Învățătorul mileniului al treilea trebuie să știe să conducă, să administreze și să dirijeze una dintre cele mai complexe entități - Copiii, minunea lumii - pe care să o ajute, să o iubească, să o informeze, căreia să-i ofere tot ceea ce trebuie să știe, cu care să coopereze, pe care să o admire, pe care să o susțină, cu generozitate și bunătate, cu probitatea morală a unui model.

Învățătorul trebuie să știe că tranziția de la un sistem perimat, aruncat la coșul istoriei, la un altul cu valențe înnoitoare, de remodelare a conștiințelor, a scos la suprafață imoralitate, negarea tradiției și a culturii (51% dintre români nu cunosc un scriitor străin și 15% dintre ei nu cunosc un scriitor român, conform unui recent sondaj de opinie!), răsturnarea scării valorilor, schimbări radicale în conduită, la locul de muncă sau în familie, în educație, știință și tehnologie, în religie și aproape în toate compartimentele vieții.

Învățătorul trebuie să-l ajute pe copil să dobîndească un înalt grad de adaptare și curaj pentru a trăi într-o astfel de lume, prin știința de a pune întrebări și de a găsi soluții, prin acțiune conștientă și participare efectivă la dezvoltarea propriei cunoașteri, pe care să o pună la temeilia noii societăți pe care vrem să o edificăm.

Învățătorul e cel care, în acest context, oferă înțelepciune și dragoste, pentru că el are harul de a purta de grijă tuturor copiilor, fără discriminare, inima lui bătînd la fel pentru toți, pentru că el știe să primească zîmbete, dăruindu-le, la rîndul lui, copiilor, prin tot ceea ce face, rai în inimi, lumini de stele în suflete și dorință, miracole în viață.

ÎNVĂȚĂTORUL

EMBLEMA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ROMAȘCAN...

După apariția primului număr al Anuarului Colegiului Național "Roman- Vodă" am înțeles angoasa cronicarului din vechime care și-a legat pe veci numele de Roman, cînd spunea că "să sparie gîndul". Pentru că abia după ce am ținut în mînă un "an" din istoria colegiului, am avut imaginea reală, dimensiunea cutezanței noastre. Nu e ușor să aduni viața unei școli în paginile unei cărți, și nu a unei cărți de ficțiune, ci a uneia cu valoare de document, care va sta mărturie peste timp, la care se vor raporta generațiile următoare și în care se vor oglindi mîine, maturi, elevii de azi.

Mai mult ca oricînd, o școală se aseamănă cu un organism viu, supus provocărilor din vremea sa, deschizător de drumuri și continuator de tradiții, confruntat cu provocările mileniului 3, mileniu la ale cărui reguli trebuie să se supună. Paradoxal, cele șase ore de clasă apar ca o activitate sine qua non a actului de învățare, extrem de importantă, dar nu suficientă pentru formarea unui tînăr, mai ales pentru un tînăr care va aborda viața, după 19 ani, fără complexul spațiului geo- politic sau al vicisitudinilor istoriei. Cu alte cuvinte, am surprins colegiul în ceea ce-l individualizează, îi dă culoare în peisajul învățămîntului local și național.

De la brandul C.N. "R.-V.", așteptările sînt deosebite și ani de zile a avut rolul unui port-drapel. De aceea, deține un palmares deosebit în privința rezultatelor obținute la sfîrșitul unui ciclu de învățămînt, la admiterea în învățămîntul superior, la olimpiadele și concursurile școlare. De mulți ani se derulează în colegiu proiecte europene de tip COMENIUS și GRUNDTVIG, centre universitare europene de prestigiu i-au avut ca bursieri pe profesorii roman- vodiști, în cadrul programelor de formare continuă. Să mai amintim de excursiile în care, însoțiți de diriginții sau de profesorii lor, elevii străbat țara, descoperind farmecul locurilor despre care învață la clasă? Sau de manifestările artistice? Nici într-un an nu este uitat Mihai Eminescu, poetul bucurîndu-se de fiecare dată de un program ale cărui note distinctive sînt originalitatea concepției și cultul valorilor. Nu pot fi trecuți cu vederea nici "sportivii", care, an de an, sporesc vitrina cu trofee a colegiului. Și alte și alte evenimente, fericite sau triste, amintiri fără de care o școală rămîne doar o clădire într-un perimetru determinat.

Așa că... "biruit-au gîndul" și prin osîrdia celor care ne-au îmbogățit memoria cu mărturiile lor, am reluat Anuarul. Deci, "primește aceasta... puțină trudă a noastră, care am făcut, să nu să treacă cumva cu uitarea de unde este părăsit, cu această făgăduință și ANUAR întreg să aștepți de la noi..."

Grupul de lucru

...COLEGIUL NAȚIONAL ROMAN- VODĂ

Centru efervescent al activității educative din vechea cetate a Romanului, reper al formării intelectuale pentru mai bine de 100 de generații de elevi, liceul de ieri, Colegiul Național Roman- Vodă își sărbătorește cei 135 ani de memorabilă existență. Conceput ca o necesitate a vieții sociale, gimnaziul fondat la sfîrșitul secolului al XIX-lea străjuiește, asemenea unui far pe culme, destinul învățămîntului romașcan. Nu e ușor să aduni viața unei școli în cîteva rînduri, mai ales cînd e vorba de o instituție la care se raportează o parte însemnată a locuitorilor orașului, surprinși, pe axa timpului, în cele mai diverse ipostaze: elevi, profesori, absolvenți, pensionari, părinți. La o întîlnire simbolică a generațiilor, vezi reunindu-se sub arcadele spirituale roman- vodiste amintiri, speranțe, trecutul, prezentul și viitorul sub chipul membrilor aceleiași familii.

Romanul, tîrgul de odinioară, municipiul european de azi, datorează mult din faima lui acestui vechi liceu. Pentru că Roman- Vodă este un vis și o certitudine.

Istoria școlii pornește de la un vis, visul locuitorilor orașului de a avea un gimnaziu propriu, în care să poată învăța carte copiii lor. Cel care va duce o adevărată luptă pentru împlinirea acestui desiderat, omul politic Costin Brăescu, propune și numele de Roman- Vodă. Lupta s-a dat în sensul cel bun al cuvîntului: la 22 ianuarie 1869, Camera Legiuitoare votase întemeierea școlii, dar abia la 30 septembrie 1872 a avut loc solemnitatea deschiderii anului școlar. Motivul invocat de minister, principalul vinovat de această tergiversare de trei ani, este lipsa fondurilor. Abia în 1897 comunitatea locală primește acordul ministerului de a construi un local propriu, în Piața Școalelor, corpului central adăugîndu-i-se ulterior cele două aripi, devenind, așa cum îl știm astăzi, embleme ale învățămîntului romașcan. Nume de prestigiu au făcut parte din corpul profesoral: Gheorghe Pădure, primul director, George Radu Melidon, absolvent al Academiei Mihăilene, om de vocație umanistă și de cultură enciclopedică, Calistrat Hogaș, profesor de română și de istorie din 1891, iar din 1901, director. Unul dintre acești profesori, Nicolae Apostol, venit aici în 1898, de la Fălticeni, unde îi avusese elevi pe Mihail Sadoveanu și pe Cezar Petrescu, este imortalizat peste ani de acesta din urmă în romanul "Apostol", cald omagiu adus vocației de dascăl.

Încercările istoriei nu au cruțat nici liceul: cele două războaie mondiale, cînd clădirea a fost, de fiecare dată, rechiziționată, apoi regimul comunist, care ia titulatura de "Roman- Vodă" școlii, pînă în 1971. Nimic, însă, nu a putut opri formarea acelui renumit spirit roman- vodist, care a solidarizat, de-a lungul timpului, generații de elevi, absolvenți și profesori.

Prof. Gabriela- Elena ROMANA

MATEMATICIANUL ȘI POETUL OMAR AL KHAYYAM

"Matematicile pun în joc puteri sufletești nu mult mai diferite de cele solicitate de poezie și artă" *(Ion Barbu)*

Simpozionul "Matematica și Poezia", desfășurat la Roman în 6.10.2007, avînd ca inițiator Societatea de Științe Matematice din România, în parteneriat cu Liceul "Vasile Sav", a reunit reprezentanți din județele Galați, București, Iași, Vaslui, Dîmbovița, Bacău și Neamț.

Dintre lucrările foarte apreciate și premiate, prezentăm un rezumat al eseului "Matematicianul și poetul Omar Al Khayyam", aparținînd doamnei profesoare Constandache Cristina Diana, din cadrul Liceului cu Program Sportiv Roman.

În interviul "Matematica și arta: în căutarea numitorului comun", acordat Ralucăi Alexandrescu, matematicianul Solomon Marcus afirma: "Trăită nu numai ca o tehnică de lucru, ci și ca o lume de idei, matematica este, ca și poezia, un mod de a vedea lumea; iar poetului care aspiră la expresia relației sale cu lumea, nimic din această lume nu-i poate fi străin și, cu atît mai mult, nu-i poate fi străină matematica, unde lupta de a spune cît mai mult în cît mai puțin este aceeași ca și în poezie".

Unul dintre marii matematicieni- poeți ai lumii a fost Omar Al Khayyam.

S-a născut la Nishapur, în vechea Persie, la 18 mai 1048, în familia unui meșteșugar care confecționa corturi. Numelui său inițial- Ghiyath al-Din Abu'l-Fath Umar ibn Ibrahim al Nisaburi- i-a fost adăugată sintagma al Khayyami, ceea ce înseamnă "făcătorul de corturi".

Evenimentele politice din Asia Centrală a sec. XI i-au influențat serios viața și activitatea. Sub Malik Sah (1072- 1092), statul seldgiucid a atins limitele maxime, între Marea Egee, la vest, și Turkestan, la est. Orașul Nishapur, capitala imperiului era renumit și prin universalitatea sa, cunoscută în toată lumea islamică. Acolo, Omar Khayyam a studiat matematicile și astronomia. Devine, în scurt timp, un celebru savant al epocii.

Omar a avut contribuții majore în aritmetică, algebră și geometrie, el ocupîndu-se de așa-numitul "interval continuu" (numere raționale și iraționale) de legătura dintre raport și număr. În jurul anului 1074 scrie "Despre demonstrațiile problemelor de algebră și al-mukabala", iar ceva mai tîrziu (1077) "Comentarii despre dificultățile din introducerile la cărțile lui Euclid", aceasta din urmă conținînd comentarii extrem de originale asupra teoriei paralelelor și teoriei rapoartelor.

Dar dincolo de preocupările sale savante, Omar a rămas în istorie prin așa- numitele rubayate. Faima poetică a depășit-o poate pe nedrept pe cea de matematician, deoarece meritele i-au fost aceleași în ambele direcții. A fost un clasic al poeziei persane și universale, cucerind lumea modernă, mai ales datorită traducerii în limba engleză, din 1859, a rubayatelor, aparținînd lui Eliot Fitzgerald. În limba română, prima versiune a versurilor lui Omar Khayyam a apărut în 1932 și i-a fost datorată lui A.T. Stamatiad. Khayyam scria în primul dintre catrenele sale: "Toată lumea știe că n-am murmurat niciodată nici cea mai scurtă rugăciune. Toată lumea știe, de asemenea, că n-am încercat niciodată să-mi ascund greșelile. În același timp, sînt încrezător pentru că întotdeauna am fost sincer".

Era un iubitor al vieții și rubayatele par a fi dedicate mai ales plăcerilor omenești: "Cînd pentru mine ai făcut din lut un corp,/ Știai că n-am să-mi pot învinge patimile,/ Oare nu ești tu de vină că viața mi-e plină de păcat?/ Spune-mi atunci, Doamne, pentru ce eu trebuie să ard în Infern?" De aici și pînă la tonuri atee și chiar antireligioase rămînea o cale scurtă: "Fii îngăduitor cu oamenii care se îmbată/ Gîndește-te că și tu ai alte defecte./ Dacă vrei să sporești pacea și liniștea, apleacă-te asupra dezmoșteniților vieții,/Asupra miilor care gem în nefericire".

Sfîrșitul vieții i-a fost umbrit de veșnicii săi acuzatori de ateism. Protectorul fiindu-i angajat în permanentele războaie ale timpului, n-a putut să-l scutească de canonul de a face un pelerinaj la Mecca. La 80 de ani, Omar Khayyam a parcurs dificilul drum de la Merv la Mecca. La întoarcere s-a oprit la Nishapur, unde, un an mai tîrziu, a și murit. Posteritatea i-a recunoscut meritele, ridicîndu-i un mausoleu. Epitaful și-l scrisese singur, în fond, o sinteză poetică a propriei vieți: "Jocuri, parfumuri și cupe; buze, plete și ochi strălucitori;/ Jucării pe care Timpul le distruge, Jucării!/ Austeritate, solitudine și munca, meditație, rugăciune și renunțare,/ Cenuși pe care Timpul le distruge, Cenuși!"

Prof. Cristina- Diana COSTANDACHE

BĂTĂLIA PENTRU DEMNITATE

Asociația Învățătorilor din județul Neamț și-a recăpătat imobilul din str. Mihail Sadoveanu nr. 21 și este într-o febrilă activitate de reorganizare

Interviu cu dl. prof. Ghe. Amaicei, președintele Asociației Învățătorilor Neamț

Red.: D-le profesor, zîmbetul nu v-a lipsit de cînd vă cunosc ca fostul meu profesor, dar acum acest zîmbet parcă este mai pregnant, trădînd o bucurie interioară deplină. De ce sînteți stăpînit de o asemenea stare interioară?

Gh. AMAICEI: Sînt stăpînit de această stare interioară de bucurie întrucît am realizat multe lucruri frumoase în viață pentru familie și colegii din învățămînt. Amintesc doar ultima mare realizare, a recuperării clădirii "Căminul Învățătorilor", în care ne desfășurăm activitatea începînd de la 1 ianuarie 2007 și pe care am reușit să-l reamenajăm pentru o bună funcționalitate în interesul învățămîntului și a societății.

Red.: Ați putea să prezentați cititorilor, colegilor noștri, istoria zbuciumată a ultimilor ani, pînă cînd, în sfîrșit, decizia definitivă a fost pusă în execuție?

Gh.A.: La data de 2 octombrie 1990, cînd s-a reînființat Asociația Învățătorilor din județul Neamț și care, prin sentința civilă nr. 163 din 05 octombrie 1990 a Judecătoriei Piatra- Neamț, rămasă definitivă și învestită cu formulă executorie, Asociația Învățătorilor a fost recunoscută cu statut de personalitate juridică.

Noul consiliu, care a fost format din regretații colegi: Șerban Gheorghe- președinte, Cuciuc Constantin, Humă Ion, Nicolau Emil și Radu Petru- secretar, a început să se preocupe și de recuperarea patrimoniului avut de Asociație înainte de anul 1944.

Astfel, prin hotărîre judecătorească definitivă și irevocabilă, s-a obținut clădirea "Casa Învățătorului" din strada Petru Rareș nr. 24, în care își desfășoară activitatea "Casa Corpului Didactic", Sindicatul județean al salariaților din învățămînt și cercetare, precum și CAR Învățămînt.

După aproape zece ani de procese prin instanțe judecătorești (judecătorii, tribunale, curți de apel, Curtea Supremă de Justiție- Secția civilă) în care am obținut 15 hotărîri judecătorești, toate în favoarea Asociației, la data de 24 octombrie 2003, prin Decizia nr. 4237 a Curții Supreme de Justiție- secția civilă, decizie "DEFINITIVĂ și IREVOCABILĂ" am obținut clădirea căminului și terenul aferent.

A urmat apoi o perioadă de negocieri (oct. 2003- decembrie 2006), cu Compania Națională Apele Române Direcția Siret Bacău, pînă la intrarea în posesie.

Red.: Care e în momentul de față stadiul de amenajare și funcționare a noului sediu al Asociației Învățătorilor Neamț?

Gh.A.: Noua clădire a asociației a intrat într-un nou stadiu de amenajare. În urma numirii dlui Vasile Săilă ca director al Căminului, am realizat foarte mult.

Investițiile făcute însumează peste două miliarde, adică 200.000 Ron.

Investițiile au constat în:

- refacerea întregului acoperiș;
- instalarea a trei centrale termice pentru fiecare palier;
- refacerea zugrăvelilor exterioare;
- în interior s-au amenajat două dormitoare, pentru colegii din mediul rural veniți cu diferite probleme legate de învățămînt sau unele probleme personale, la Piatra- Neamț.

S-au amenajat biroul asociației și biroul contabilului, o sală de conferințe cu un număr de 30- 40 locuri, în care se desfășoară activități colective.

O parte din spațiu a fost destinat unor organizații și asociații, prin închiriere, cum ar fi: Asociația Managerilor de Proiecte, Fundația Academică Petre- Andrei, Anticariat, asociații de proprietari ș.a., pentru a obține ceva fonduri pentru întreținerea clădirii.

Am reușit să realizăm două proiecte, cu fonduri nerambursabile, primite de la Consiliul Județean Neamț. Aducem și pe această cale mulțumirile noastre colegilor de la Consiliul Județean Neamț, colegilor de la Sindicatul Pensionarilor Neamț, cu care avem o colaborare foarte bună.

Mai sînt multe lucruri de făcut, dar cu ajutorul nostru, al tuturor vom putea obține și alte noi realizări.

Red.: Ce perspective se întrevăd pentru activitatea viitoare a Asociației, avînd în vedere, mai ales, antrenarea școlilor în această activitate?

Gh.A.: Vom căuta să avem o mai strînsă colaborare cu Inspectoratul Școlar Neamț, cu Sindicatul din Învățămînt și Cercetare Neamț, de la care am avut și pînă acum un sprijin moral și financiar deosebit.

Vom face cunoscută, în toate școlile din județ activitatea noastră, pentru a primi sugestii și a înscrie noi membri.

Red.: Săptămîna trecută ați participat la Roșiorii de Vede la o activitate organizată la nivel național, legată de Asociația Învățătorilor. Ce probleme deosebite s-au dezbătut?

Gh.A.: În zilele de 05.10.2007 și 06.10.2007 s-au desfășurat în localitatea Roșiorii de Vede activități organizate de "Asociația Învățătorilor Teleormăneni", cu ocazia constituirii acestei asociații.

Probleme discutate:

1. Semnarea actului (procesului- verbal) de înființare a "Asociației Generale a Învățătorilor din România", de către toate asociațiile județene legal constituite.

La propunerea de reînființare a Asociației Generale a Învățătorilor din România au aderat învățătorii și profesorii din țările vecine în care există școli cu predare în limba română: Republica Moldova, Ucraina, Bulgaria, Serbia, Ungaria.

Actele de constituire urmau a fi depuse la o instanță judecătorească.

Cu această ocazie, s-a lansat "Proiectul de parteneriat educațional internațional "Limbă, Obiceiuri, Tradiții".

Scopul:

- păstrarea nealterată a limbii române;
- dezvoltarea progresivă la elevi a competențelor esențiale ale comunicării orale și scrise;
- formarea unui cetățean european cu o cultură comunicațională și literală de bază.

Lucrările seminarului de la Roșiorii de Vede s-au încheiat cu un frumos moment artistic intitulat" Limbă, Obiceiuri, Tradiții", susținut de elevii Școlii cu clasele I- VIII "Zaharia Stancu" din Roșiorii de Vede, de un grup de elevi de la Liceul "Lucian Blaga" din Tiraspol și de elevi de la Liceul "Gh. Asachi" din Chișinău. La momentul artistic au mai participat grupul vocal "Teleormanul" și cîntăreața de muzică populară Floarea Calotă, fiica Roșiorilor de Vede.

A consemnat
Ștefan CORNEANU

VORBE EUROPENE DE CLACĂ ROMÂNEASCĂ

Anul acesta, prima zi de școală n-a mai fost umbrită de acțiuni protestatare. Dăscălimea a fost disciplinată. Asta nu înseamnă că școala a pornit "la prima cheie". Nicidecum. Și la ora actuală, există școli " șantier" , fără autorizații sanitare, cu orare nedefinitivate, fără manuale complete... Nici elevii nu și-au intrat în ritm. Le iese greu din cap vacanța mare. În amintirea ei chiulesc de rup. În destule licee pietrene, la orele 12,00 numeroase clase sunt depopulate vizibil. Și totuși cînd importante delegații din Francia sau...ne vizitează urbea, ieșim O.K. Explicația? Sunt duse la liceele de elită unde văd deasupra tablei steagurile României, U.E. și NATO. Bine crescuți, străinii fac declarații dintre cele mai încurajatoare. Cîteva? " România este pe drumul cel bun", "UE are nevoie de voi" "Trebuie să intensificăm eforturile..." Nu sună frumos? Nu vă plac vorbele europene?

Sub pojghița de bunăstare și stabilitate se ascunde totuși o realitate plină de riduri și cearcăne. Cunoscută doar de cei care lucrează în sistem. Integrarea europeană ne obligă să luăm niște măsuri care să schimbe fața școlii. Atenție, s-o schimbe, nu s-o demoleze! Curios sau nu, aceste măsuri întîrzie să fie luate. Întîrzie de 18 ani. Un exemplu? Legea calității dar și gestionarea corectă a fondurilor guvernamentale... Cea mai mare dezbatere a provocată de modul de acces la liceu. Practicile spun că, de la 1 noiembrie, elevii implicați în acest moment ar trebui să știe clar încotro vor apuca. Ce fac între timp delegațiile europene ce ne-au vizitat școlile? Își lasă frumoasele amintiri la scările avioanelor și pleacă de unde au venit, cu suveniruri simbolice. Ce ne spun la despărțire?" Pa, români! Și pusi!" Nu disperați! După vorbe, vor urma fapte. Răbdare. Și noi avem. Pînă cînd? Nu știm.

Dumitru RUSU

Lecturi de week-end și nu numai

În cele ce urmează, doresc să aduc în atenție doi autori nemțeni ce merită cunoscuți de cei care nu au făcut-o încă. Este vorba de: Cezar Țucu și Constantin Ardeleanu, din Tazlău.

CEZAR ȚUCU,
Numai blesteme,
editata de Cetatea Doamnei, Piatra - Neamț, 2007

Prefațată de poetul Adrian Alui Gheorghe, cartea cuprinde 160 de „blesteme", prin care Cezar Țucu încarcă energia cuvintelor răscolite arătîndu-ne că, de fapt, el iubește cu maximă sinceritate lumea în care trăiește. Lucrarea apare după o serie de „scrisori", publicate nu de mult timp.

Dacă blestemele lui Arghezi, și Topîrceanu avansează ideea imprecațiilor grele, de o duritate mai rar întîlnită, profesorul de matematică Cezar Țucu „nu leagă" prin puterea cuvîntului rostit cu ură, ci „binecuvîntează" lumea Tazlăului.

Poetul se autointitulează „robul Cărții Cărților ...blestemat să pună în vers Întîiul Plan Dumnezeiesc..." (Blestem I).

Este o fire neobosită, care caută în permanență adevărul: „Mai scormonesc să aflu ce ascunde/Pustiul dintre naștere și moarte/Că, poate, într-o zi voi ști pe unde/E de găsit adevărata carte" (Blestem CLII).

„Dușmanii" apar ca un laitmotiv al firului „blestemelor", invidioși de cele mai multe ori pe succesele obținute de autor prin mari eforturi. Lor le dedică următoarele versuri: „Pe zi ce trece se - înmulțesc/ Dușmanii, de uimit rămîi!/ Motivul? Ar fi că țintesc/ Mai totdeauna locu - întîi!"..... „Și, totuși, le voi arata/Că nu - s cum dumnealor o spun,/ Lăsîndu-i chiar în fața mea/ O dat': pe ultimul lor drum!" (Blestem XC).

Profesor de matematică și director al Școlii Tazlău, Cezar Țucu coordonează activitatea Fundației culturale „Mironescu", precum și revista „La Tazlău", îmbinînd astfel științele exacte cu disciplinele umaniste.

Două lucrări ale lui
CONSTANTIN ARDELEANU:
Bazarul bizar al Fortunei,
apărută la Societatea scriitorilor militari, București, 2006 și
Trif,
la Societatea scriitorilor militari, București, 2007

Născut în 1948, la Tazlău, Constantin Ardeleanu este licențiat al Facultății de Studii Economice din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza" - Iași. Pînă în prezent a scris peste 15 lucrări (proză, poezie, teatru, carte sportivă).

Îmbinînd pamfletul cu seriozitatea, cartea Trif, dupa cum însuși autorul mărturisește, a fost scrisă „nu pentru a demonstra că marile spirite se întîlnesc la lungile sprițuri", ci s-a avut în vedere evocarea unui personaj fabulos (pe nume Trif), care, descins în anonimatul Tazlăului, i-a inițiat pe profani în tainele matematicii.

În cele 185 de pagini, Constantin Ardelean ilustrează atmosfera de muncă și de sărbătoare a satului tradițional românesc (Tazlăul său natal) care încearcă să facă față noilor norme impuse de către Uniunea Europeană.

Considerînd lucrarile menționate ca niște lecturi de relaxare, le recomand tuturor celor interesați și de astfel de opere, spre a lua contact cu atmosfera din mediul rural nemțean post - decembrist 1989, unde nu se desfășoară doar muncă fizică ci se face și se trăiește cultura.

Mihai FLOROAIA - ISJ Neamț

Note de lector

"PIRAMIDA PE CARE O REPREZINTĂ OPERA LUI CARAGIALE"

Pentru cel obișnuit cu abordarea academică a operei unui scriitor, mai ales de primă mărime, clasic sau clasicizat în timp, cartea Ioanei Pavelescu - "În Țara Miticilor. De șapte ori Caragiale" (Editura "Humanitas", 2007), pare a fi, la prima vedere, o abordare superficială, dacă se are în vedere spațiul tipografic al volumului, mai puțin de o sută treizeci de pagini, în format de buzunar.

Dar lucrurile nu stau deloc așa. Eseul, structurat în compartimente sugestiv intitulate (1. - În Țara Miticilor; 2. - Lumea moft; 3. - Lumea ca o gazetă; 4. - Lumea comedie; 5. - Ce căuta Grecu' în Germania?; 6. - Tatăl & fiii; 7. - Prețul vieții), citit cu atenție de către cei care doresc să pătrundă în tainele textului marelui clasic, taine ce nu se lasă prea ușor descoperite, eseul, așadar, oferă o "cheie" cu care se poate pătrunde în "lumea Miticilor", lume care, din păcate, supraviețuiește, la alte coordonate, și în zilele noastre.

Cartea Ioanei Pavelescu este una scrisă pe baza profundei cunoașteri și înțelegeri a operei lui Caragiale, a abordării critice efectuate de-a lungul unui secol și mai bine, dar și ca urmare a studiului realizat de autoare asupra fenomenului social-politic al acelor vremuri. Să nu uităm că tot ea semnează două cărți concludente în acest sens: "Bucureștiul interbelic" (2003) și, mai ales, "În intimitatea secolului 19" (2005).

Pe parcursul eseului sunt amintite nume mari ale criticii literare care "au încercat să dea, prin relectură și regîndire, o versiune mai vie și mai actuală a clasicului" (v. p. 123).

În cartea sa, Ioana Pavelescu formulează, venind în întîmpinarea cititorului avizat și chiar a celui de rînd, răspunsuri la mai multe întrebări. De la cea pe care o așează în deschiderea eseului ("Cine și-ar putea închipui azi că îndărătul fiecărui Mitică din lumea lui Caragiale se află un Sfînt Dumitru?"), la cea din final ("Cum arată Caragiale, contemporanul nostru?"), iar răspunsul său nu este mult așteptat. După cîteva fraze, vine precizarea: "Ulterior universul scrierilor lui Caragiale și-a arătat nenumărate valențe, s-a actualizat mereu,

în funcție de epoca istorică prin care a trecut România. Poate că una dintre atracțiile Țării Miticilor e impersonalitatea ei de oglindă. Cum te apropii de ea, se însuflețește și te arată pe tine. Toți suntem acolo. De aceea fiecare vede altceva în ea."

De altfel, eseul "Țara Miticilor" este o radiografie a operei și a vieții lui Caragiale, în compartimentele lor esențiale, soldată cu idei știute deja, dar și cu unele constatări inedite și pertinente în același timp. Autoarea își propune și, pe parcursul discursului său critic, realizează o imagine, un tablou cuprinzător al Țării Miticilor, pornind de la marea problemă a acesteia ("Totul se aseamănă pînă la confuzie, totul aduce confuzie, aceasta e marea problemă a Țării Miticilor.") și concluzionînd în finalul primului capitol: "Țara Miticilor nu e România contemporană lui Caragiale, ci una din multele ei dubluri fictive, care-și joacă rolul puțin mai stîngaci decît protagonista din istoria reală." Noi considerăm că acesta este și motivul care a determinat-o pe autoare să elaboreze acest eseu.

Ideile inedite sunt prezente peste tot. Fie că e vorba de trimiteri la Flaubert, cu precizarea că personajele lui Caragiale, Lache și Mache, copiști ca și Bouvard și Pecuchet, sînt anterioare parizienilor. Fie că se referă la "tema dublului și a gemenilor" ("subiect de exegeză eminescian"), cînd afirmă: "Schițele lui sînt bîntuite de asemenea perechi de nedespărțiți. Lache și Mache sunt făcuți, desfăcuți și refăcuți în alte decoruri și în alte, mărunte, întîmplări cosmice, tot neconsemnate de calendarul astronomic", cu precizarea: "Caragiale este plin de surprize". Și chiar cînd afirmă că scriitorul e pe cale să facă o "<enciclopedie a prostiei omenești> și românești", "în timp ce contemporanii lui caută patriotism, inteligență, oratorie de clasă și cu miez".

Trei sunt ipostazele în care este văzută lumea în opera lui Caragiale: 1.- "Lumea moft" ("Viața ca moft - aceasta este tema schițelor și comediilor..."), în cadrul căreia tema nepotismului este demnă de remarcat: "în toate sensurile cuvîntului, de la cel inocent, relațiile dintre nepot și unchi, pînă la cel conotat precis în moravurile oricărei societăți"; 2. - "Lumea ca o gazetă", unde discursul se transformă, pe alocuri, într-o veritabilă lecție de ziaristică; 3. - "Lumea comedie" - o succintă analiză, ceva mai mult de zece pagini, în care este pusă în discuție, prezența "în toate comediile lui Caragiale" a cuvîntului "comedie", de la "O noapte furtunoasă", la "Conu Leonida față cu reacțiunea", "O scrisoare pierdută" și "D-ale carnavalului", capitolul fiind încheiat cu constatarea: "Țara Miticilor nu e România contemporană lui Caragiale. E România din spectacolele contemporane lui Caragiale. Comedianți și public evoluează deopotrivă sub ochiul de regizor al dramaturgului, care învață rolurile și joacă alături de ei. E o Românoie-teatru, o românie grădină <lunion> căreia domnul Caragiale îi e director și sufleur".

Tot de ineditul afirmației țin și opiniile autoarei formulate în răspunsul la întrebarea "Ce caută Grecu' în Germania?" (capitolul 5). După precizarea că plecarea definitivă din țară a devenit o "parte clișeizată a poveștii", Ioana Pavelescu continuă afirmațiile inedite, contrazicînd fin, dar argumentat, pe Călinescu, care, referitor la locul exilului, " trece ușor peste opțiune, punînd-o pe seama nevoii de confort, de civilizație", formulînd, în final, un răspuns, determinat și de

faptul că "Berlinul din corespondența exilatului tace": "Nu știu!"

Deosebit de interesant (și prin conciziunea care caracterizează întregul eseu) este capitolul șase, o excelentă analiză în antiteză a literaturii tatălui și a fiului, deși autoarea recunoaște că "A-l raporta pe Mateiu I. Caragiale la Caragiale-tatăl este un loc comun al criticii literare".

Splendid este un tablou din capitolul șapte (imaginea Bucureștiului de la început de secol XX, mai exact din 1901, (v. pp. 113-114) și, tot aici, demnă de remarcat, e încercarea autoarei de a se detașa de model, alcătuirea unui portret, prin enumerarea unor calități, în stilul lui Caragiale, neferidu-se să-l califice: "ins între două vîrste, apropiat, un fel de rudă simpatică a tuturor, inocent <băiat bun>, la urma urmei un Mitică, ceva mai deștept și mai scriitor".

În finalul cărții sale, așa cum am precizat deja, Ioana Pavelescu ajunge la concluzia exprimată într-o întrebare retorică ("Cum arăta Caraguiale, contemporanul nostru?"), pe care o reformulează: "Cum de reușește el să fie, în orice epocă din istorie, contemporanul nostru, în belle epoque și în epoca totalitară, și chiar azi?", și adaugă: "Cu o excepție - și aici e paradoxul omului și a (sic!) operei lui Caragiale: a fost cel mai puțin contemporan cu oamenii secolului 19, mai precis cu spiritul secolului la jumătatea căruia se născuse".

După afirmația că "universul scrierilor lui Caragiale și-a arătat nenumărate valențe, s-a actualizat mereu în funcție de epoca istorică prin care a trecut România", citim: "Nu există un singur Caragiale și poate de aici provine dificultatea de a-i găsi cheia, o cheie care să descuie toate drumurile de acces ale scrierilor lui și să lege opera cu omul".

În încheiere, considerăm că autoarea oferă una din aceste chei, mai ales pentru cei care încă nu au ajuns la opera marelui clasic, din care mărturisește că cel mai mult îi place fragmentul pe care-l socotește "cheia lui umană și, mai ales, literară (...), cel despre piramidă", pentru că "În piramida pe care o reprezintă opera lui Caragiale, viața este valoarea cea mai prețioasă".

Constantin TOMȘA

FESTIVALUL DE TEATRU PIATRA NEAMȚ 21-31 OCTOMBRIE 2007 - EDIȚIA A XXII-A

Începînd din acest an, festivalul are două secțiuni. Prima, UN REGAL TEATRAL, cuprinde cele mai bune producții teatrale ale momentului.

A doua secțiune, PLEDEZ PENTRU TINE(RI), se adresează actorilor, regizorilor și dramaturgilor cu vîrste de pînă în 35 de ani. Este un festival concurs, în cadrul căruia se vor acorda următoarele premii:

SECȚIUNEA ACTORIE

A.Universități / Facultăți / Secții de Teatru

- Debut (2 premii: masculin și feminin)

B.Teatre profesioniste

- Cel mai bun actor
- Cea mai bună actriță

SECȚIUNEA REGIE

A.Universități / Facultăți / Secții de Teatru

- Premiu de regie (debut)

B.Teatre profesioniste

- Premiu de regie

SECȚIUNEA DRAMATURGIE

- Premiu de dramaturgie

Vor mai fi acordate încă două premii pentru cele mai bune spectacole.

Juriul secțiunii PLEDEZ PENTRU TINE(RI) este format din: Mihaela Michailov (președinte), Oltița Cîntec, Alina Herescu, Sorin Militaru, Alexandru Boicu.

Anul acesta, invitați speciali în festival sunt: Ducu Bertzi, Florin Chilian, Ada Milea și Nicu Alifantis.

Duminică, 21 octombrie 2007

ora 12.00
UNIVERSITATEA HYPERION BUCUREȘTI
STELE ÎN LUMINA DIMINEȚII,
de Alexandr Galin, regia Gina Lazăr

ora 19.00 - DESCHIDEREA OFICIALĂ A FESTIVALULUI

ora 19.00 - TEATRUL TINERETULUI PIATRA NEAMȚ
OO!
Creație colectivă după Ion Creangă, regia Alexandru Dabija

ora 21.00 - **CONCERT DUCU BERTZI**
Club GATSBY

Luni, 22 octombrie 2007

ora 18.00
TEATRUL MARIA FILOTTI BRĂILA
O ZI DESĂVÂRȘITĂ PENTRU PEȘTII BANANĂ,
după J. D. Salinger, regia Iris Spiridon și Alexandru Lustig

ora 22.00
SPECTACOL INDEPENDENT
NETOTU'
după Isaac Bashevis Singer și Jean Claude Carrière, regia Cristian Juncu

Marți, 23 octombrie 2007

ora 18.30
TEATRUL BULANDRA BUCUREȘTI
UNCHIUL VANEA,
de A. P. Cehov, regia Yuriy Kordonskiy

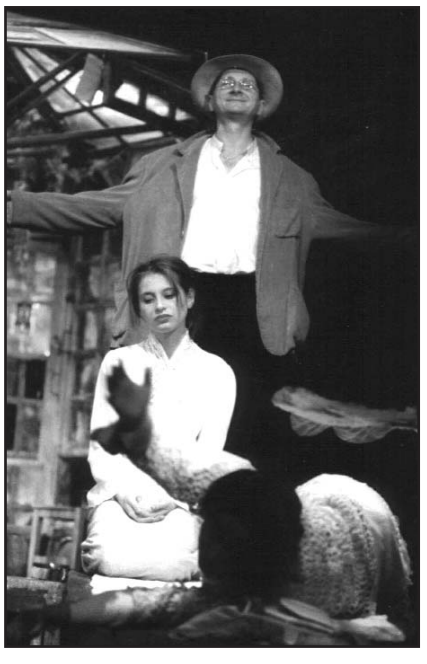

SĂPTĂMÎNA PORȚILOR DESCHISE LA CASA CORPULUI DIDACTIC NEAMȚ

În perioada 8 - 12 octombrie 2007, Casa Corpului Didactic Neamț a organizat Săptămîna porților deschise, în timpul căreia evenimentul cel mai important a fost lansarea Ofertei programelor de formare continuă pentru învățămîntul preuniversitar, în anul școlar 2007 - 2008.

Lansarea a avut loc după următorul calendar:

Luni, 8 octombrie, la ora 13.00, la sediul C.C.D. din strada Petru Rareș nr. 24

Miercuri, 10 octombrie, la ora 10.00, la Școala nr. 1 Bicaz (filiala CCD) și la ora 13.00, la Grupul Școlar Mihail Sadoveanu, Borca (filiala CCD)

Joi, 11 octombrie, la ora 10.00, la Liceul Teoretic Vasile Alecsandri din Săbăoani (filiala CCD) și la ora 13.00, la Colegiul Național Roman Vodă din Roman (filiala CCD).

Tot în cadrul Săptămînii porților deschise, Editura ALFA a Casei Corpului Didactic Neamț a lansat o serie de lucrări destinate cadrelor didactice:

- Catalogul programelor de formare pentru anul școlar 2007 - 2008 (care include oferta de programe desfășurate de C.C.D. Neamț);
- Ghid metodologic de consiliere și orientare pentru învățămîntul primar, gimnazial și liceal - autori: Daniela Mătăsaru, Alina Baluș, Mioara Roșu, Meda Știrbu, Dan Agrigoroae, Ștefan Gavril - lucrarea reprezintă „un îndrumar, un instrument pe care orice educator îl poate folosi, adapta, completa. El preia multe instrumente de lucru din vechea agendă a dirigintelui, însă este «adus la zi» și oferă cîteva modele de lucru: planificări, modele de activități, dar și extrase legislative, rubrici tradiționale, dar și mai noi, sugestii bibliografice și webliografice" (prof. Daniela Mătăsaru, director C.C.D. Neamț)
- Caiet de evaluare pentru învățămîntul preuniversitar; autoarele - prof. Daniela Mătăsaru și prof. Mioara Roșu - propun un caiet de lucru, în vederea evidenței evaluării elevilor, care - așa cum citim în Cuvîntul introductiv al lucrării - „vine în sprijinul tuturor categoriilor de educatori, de la învățămîntul primar, pînă la cel liceal, indiferent de profil sau specializare, și care abordează activitatea de evaluare, în mod responsabil și eficient".

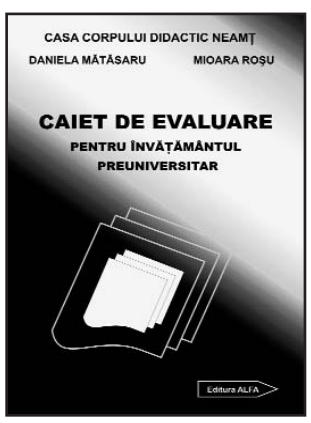

- Numărul 2 (26)/2007 al revistei Școala modernă -

Publicație pentru dezvoltare profesională și managerială în educație; tema acestui număr este Autonomia în activitatea elevilor. Din cuprins: Practici pentru formarea autonomiei elevului; Le système éducatif français; Autonomia în școală și în viață; Biblioteca școlară - partener pentru autonomia elevilor; Calculatorul în sprijinul formării elevilor etc.

În curs de apariție, la Editura ALFA:

- Numărul 3 (27)/2007 al revistei Școala modernă, cu tema Managementul proiectelor educaționale - exemple de bune practici
- Învățarea în mediu incluziv. Comunicări. Programe. Proiecte. - cuprinde o selecție, în rezumat, a comunicărilor și referatelor metodice prezentate la cea de-a V-a ediție a Simpozionului Național „Școala Modernă", organizat, la Piatra-Neamț, în data de 25.05.2007, de către Casa Corpului Didactic Neamț, în parteneriat cu Inspectoratul Școlar al Județului Neamț.

Redactor
C.C.D. Neamț,
Irina NASTASIU

DEXI

O insultă a inteligenței și bunului simț

Noul DEXI apărut pe piață, elaborat de cîteva muieri entuziaste din Iași, propune, de la început, prezentarea, "într-un mod științific și obiectiv, în același timp fără prejudecăți sau inhibiții, a lexicului limbii române". Ce reprezintă după părerea coordonatorului științific Eugenia Dima și a celorlalți autori inovația acestui dicționar explicativ ilustrat? Descrierea organelor sexuale, derivate de la acestea și cuvinte compuse. Noroc că la partea cu ilustrate nu au avut prea multă inițiativă și la o pagină cu "p" găsim desenată doar o ciupercă, cu denumirea sa populară "p... calului", schiță mai mult decît sugestivă de altfel.

Limbajul vulgar a fost, în cele din urmă, recunoscut într-o lucrare elaborată de oameni de cultură. I s-a conferit o poziție în vocabularul limbii române și datorită originalității, nu ar fi exclus ca, în curînd, în mod nefiresc, cititorii să aprecieze expresiile ca fiind reprezentative pentru neam, în aceeași măsură ca "dorul" și "doina".

Cei mai expuși, prin naivitatea ce îi reprezintă, sînt copiii. Dacă au deprins tainele cititului, nu mai e nevoie să-și pună părinții într-o postură incomodă, cînd vin de pe stradă și cer explicații pentru fiecare înjurătură. Cei mari nu o să mai fie nevoiți să se codească și să vorbească despre păsări la diminutiv. DEXI-ul cel fără de inhibiții, îl va ajuta să descopere toate "tainele". Ca să vă lămuriți mai bine despre mulțimea de cunoștințe din care se pot "înfrupta" oricare dintre micuții ce ar deschide volumul, vom cita cuvinte și expresii uzuale, rostite în dese rînduri de borfași. Și culmea, poate nici nu ați știut de fapt ce înseamnă, căci unora li se atașează explicații "sentimentale".

Începem cu bine cunoscuta p..., organul masculin. După sinonimul de rigoare, încep explicațiile mai mult decît suficiente: "Ce p... mea?, se spune pentru a exprima un sentiment de frustrare, de neputință, de revoltă față de o problemă dificilă în care vorbitorul refuză să se implice. Îmi bag p..., se utilizează pentru a exprima disprețul pentru ceva sau renunțarea de a se implica într-o problemă greu de rezolvat". Nu putem nega că, într-o simplă plimbare, ne dăm seama că românii sînt foarte frustrați și au multe probleme. Mai ales tinerii, care se dovedesc excelenți cunoscători (și mai ales utilizatori) ai limbajului vulgar explicat în noul dicționar cu bulină. Prin urmare, "munca" erudiților autori ai DEXI-ului este complet inutilă, pentru că orice neinițiat în limbajul de cartier îl poate asimila, gratis, stînd o jumătate de oră în fața unei discoteci de periferie.

Eugenia Dima explică conținutul injurios al dicționarului prin faptul că multe cuvinte sînt de origine latină și nu se poate nega trecutul poporului român. Oare chiar înjurăturile, redate pe larg, relevă apartenența noastră? Era necesar să integrăm obscenitatea în lexicul oficial, pentru a ne "legitima" drept latini? Sau autorii au mizat pe o lovitură financiară, avînd în vedere că prețul acestei "opere" este de peste două milioane de lei vechi?

Trecînd la altă parte a corpului bărbătesc găsim alte lămuriri și soluții de exprimare, arhicunoscute de altfel, dar mult mai "interesante" scrise negru pe alb de niște intelectuali rasați: "(A umbla) ca un c.i într-o căldare= (a umbla) fără rost. A fi bătut la cap ca berbecele la c...e= a fi prost". De cîte ori nu ați fost îndrumați spre dicționar pentru a vedea sensul unui cuvînt? De acum nu veți mai folosi, în a doua expresie țap, în loc de berbec, fiindcă profesorii universitari s-au documentat atent și v-au împărtășit soluția corectă.

Tot pentru cultura generală și mai mult, din respect pentru femei, cele șase doamne și un domn, autori ai "originalului" DEXI, au expus în scris sinonimul extins fără "inhibiții" pentru "femeie, fată": "pi..ă". Uitîndu-ne tot la cuvîntul scris cu puncte, puncte și alăturîndu-l bietei mame, obținem pe lîngă arhicunoscutele înjurături și o apreciere. "Dat în p...a măsii", descrie un om demn de admirație pentru tupeul, curajul sau impertinența de care a dat dovadă.

Din același cuvînt, autoarele au "creionat" și un adjectiv. Femeile etichetate cu "p...oasă" au temperament, în timp ce pentru bărbați termenul evidențiază duritatea, tupeul. Din altă perspectivă, am putea să ne exprimăm toată admirația și invidia cu același cuvînt cu bulină roșie.

"Creatoarele" acestui dicționar XXX ar trebui pedepsite, ca la școala primară, să scrie de 113.893 (numărul termenilor "moderni" conținuți în "opera" lor) de ori "licențios" și sinonimele sale: "deșănțat, imoral, impudic, indecent, necuviincios, nerușinat, obscen, pornografic, scabros, scîrbos, trivial, vulgar".

Dicționarul explicativ ilustrat al limbii române, apărut în 2007 prin colaborare dintre editurile ARC și Gunivas, îi are drept autori pe Eugenia Dima (de asemenea coordonator științific), Doina Cobeț, Laura Manea, Elena Dănilă, Gabriela E. Dima, Andrei Dănilă și Luminița Botoșineanu, iar coperta a fost realizată de Mihai Bacinschi.

Andreea DASCĂLU

FESTIVALUL DE TEATRU PIATRA NEAMȚ 21-31 OCTOMBRIE 2007 - EDIȚIA A XXII-A

ora 23.30
TEATRUL DE COMEDIE BUCUREȘTI
SOARE PENTRU DOI,
de Pierre Sauvil, regia Alice Barb

Miercuri, 24 octombrie 2007

ora 16.00
CENTRE NATIONAL DES ARTS DU CIRQUE
OFF
spectacol experiment de teatru prin artele circului, regia Serge Tranvouez

ora 21.00
UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ
HAMLET.TOTUS MUNDUS FACIT HISTRIONEM,
de William Shakespeare, regia prof. Bacs Miklos

Joi, 25 octombrie 2007

ora 12.00
PASSEPARTOUT D.P.

CONTRASTE,
de Dana Cavaleru și Richard Bovnoczki

ora 20.00
TEATRUL DE STAT CONSTANȚA
INIMI CICATRIZATE,
de Max Blecher, regia Radu Afrim
Spectacol selecționat de Alice Georgescu

Vineri, 26 octombrie 2007

ora 12.00
SPECTACOL INDEPENDENT
MÂINILOR TALE,
după Federico Garcia Lorca, regia și coregrafia: Mihaela Șerban, Silvian Vâlcu, Sorana Huidan, Vlad Udrescu

ora 18.00
TEATRUL MUNICIPAL BACOVIA, BACĂU
DRAGOSTE ÎN PATRU TABLOURI,
de Lukas Baerfuss, regia Theo Herghelegiu

ora 22.00
ProVerb Grup
ImproVizați,
regia Cătălin Neamțu

ora 24.00
ProVerb Grup
ImproVizați,
regia Cătălin Neamțu
Club GATSBY

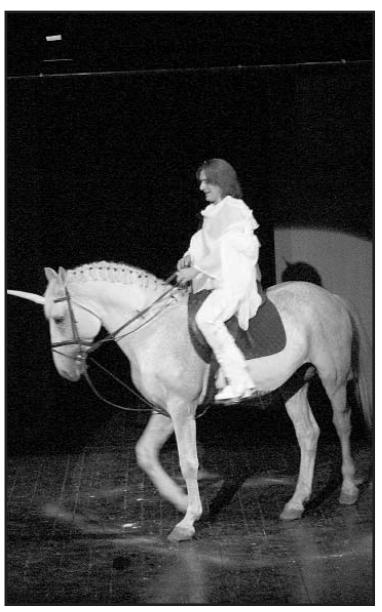

PROFESORII- O PACOSTE MARE

Vreți, nu vreți, profesorii fac parte din viața noastră. Cred că nu există persoană să nu fi avut o dată " un conflict" cu un profesor mai sever. Că nu-i convine răspunsul tău,că freza e aiurea, că ai părul creț și ochii albaștri, că... Astea și încă multe altele sînt motive să îți degradeze relația cu omul de la catedră.

Profesorii se împart în mai multe categorii: tineri și ...în vîrstă, exigenți și delăsători, de marcă sau slabi pedagogi. Și ar mai fi ăi care își neglijează catedra de dragul unui partid politic. Pe aceștia, toți îi condamnă pentru atitudinea lor .Pentru că respectivii dascăli nu iubesc politichia ci puterea care îi poate propulsa "sus". Din clasificarea noastră nu lipsesc nici profesorii care poreclesc elevii. În vremuri apuse, un profesor normalist din Piatra Neamț își gratula toți elevii care nu știau matematică cu " Măi pîrlitule, treci la loc că ești bîtă!" Și pîrlitul se execută că nu era de șagă, dar nu uită să nu-l taxeze pe educator. Deoarece dascălului îi lipsea aproape în totalitate o nară, au născocit un cîntecel hazliu. Ascultați-l! " Toată lumea are nare/ Numai Capșa n-are nare."

Dacă ar fi să caut fiecărei categorie nod în papură , ar suna cam așa: profesorii " proaspăt" ieșiți de pe băncile facultăților sînt faini. Simpatici, plini de viață și cu idei. Buba lor? Ori sînt prea exigenți, asta pentru că știu carte, fie prea/ " lasă-mă să te las". Cu dascălii în vîrstă altu-i stresul: majoritatea pur și simplu refuză orice fel de idee ce nu ține de repertoriul său. Aceștia se încadrează foarte bine și în categoria celor care merg pe vechile metode. Și cînd spun" merg", e metaforic. De fapt "staționează". Dar nu trebuie să-i condamnăm. Dacă toată viața ai predat într-un anumit mod, e destul de greu să te adaptezi altuia. Cît despre comportamentul și rolul de lider pe care ar trebui să-l aibă orice om cu catalogul sub braț, se poate spune că elementele esențiale în formarea acestuia sînt atitudinea, inteligența și nu în ultimul rînd ținuta. Un profesor care știe să capteze interesul elevilor, știe cum să folosească timpul în folosul lor. Este un bun pedagog și totodată un bun psiholog. Va fi respectat. De aceea, el - profesorul - trebuie să fie conștient de faptul că gesturile, vocabularul, atitudinea și mai ales ținuta îi sunt îndelung studiate și analizate de către elev. Cred că oricine cunoaște tipul profesorului isteric, ce vrea cu tot dinadinsul să se facă auzit și înțeles agitîndu-se, țipînd, trecînd elevul prin toate rasele de animale și încercînd din răsputeri să impună respect. Așa nu se poate! Un dascăl adevărat trebuie să fie permanent la granița dintre prietenie și respect, exigență și înțelegere. Dacă nu pot îndeplini condițiile enumerate, lăudabil ar fi să renunțe la profesia de educator. Evident, din onoare.

Dumitru RUSU

SALVÎND ȘCOLILE DE LA SATE, SALVĂM SATELE ROMÂNEȘTI!

De cîțiva ani a început o acțiune de desființare a școlilor mici de la nivelul satelor. Culmea ipocriziei este că primul motiv invocat adesea este creșterea calității actului educațional pentru copiii respectivi prin aducerea lor într-una din clasele școlii din centrul de comună. Calitatea învățării este însă invers proporțională cu numărul de elevi dintr-o clasă și aceasta ar spune-o 99 din 100 de învățători întrebați. Spun apoi specialiștii că învățămîntul simultan dă elevi capabili de mai mare autonomie și competențe sporite de muncă independentă.

Sigur că adevăratul motiv este reducerea costurilor pentru educația celor cîțiva copii ai satului. Cineva la nivel central a conchis în mod superficial că se face economie dacă nu se mai plătește un învățător în acel sat și dacă elevii sînt duși într-o clasă din centrul de comună, iar ceea ce vine de sus ordin se cheamă și în general nu se discută.

Trebuie însă luat în calcul salariul șoferului microbuzului, consumul de carburant pentru drumul de 5- 20 km făcuți zilnic de patru ori și zi de zi, asigurări, impozit pe mijlocul de transport, verificări, chletuieli de întreținere, costul microbuzului care este cu destinație specială și nu

poate fi utilizat în alte scopuri etc. În multe cazuri salariul învățătorului ar fi mai mic decît costul transportării elevilor din sat.

Orice învățător poate confirma că apar situații care provoacă emoții în ce privește siguranța elevilor cu ocazia fiecărei excursii sau vizite efectuate cînd și cînd. Dacă asemenea incidente pot apărea în prezența învățătorului care cunoaște felul de a fi al fiecărui copil și care posedă pregătirea psiho- pedagogică necesară, cu atît mai mare este probabilitatea unor evenimente dacă acești micuți de 3- 9 ani fac două drumuri pe zi însoțiți de... un șofer. O adevărată aventură și multă adrenalină. Nu mai vorbim că la 5- 10% dintre elevii mici, transportul auto provoacă invariabil și constant voma. Dacă pînă acum școala din sat era la cîțiva pași de casa lor, de acum înainte, de la

Petiție

Domnului Ministru al Educației, Cercetării și Tineretului Cristian Mihai Adomniței,

vîrste fragede, își vor risipi cu naveta ore bune, se vor scula cu noaptea în cap și vor ajunge acasă seara. Cine a gîndit o astfel de navetă pentru preșcolari și școlari mici, sigur nu are copii și sigur nu este învățător. De salutat dotarea cu microbuze școlare pentru ca elevii de vîrstă școlară mai mare să poată ajunge civilizat la cursuri în școli/ licee aflate în altă localitate. Microbuzele școlare nu trebuie însă să ia copiilor de 3- 9 ani școala din sat. Pe acești copii de la sate îi așteaptă o viață plină cu navete și internate. Măcar pînă la 9 ani să vină școala la ei.

Să presupunem prin absurd că măsura s-ar justifica economic, că șoferul ar avea solide competențe psiho- pedagogice, că toți elevii ar avea o constituție de fier, că orarul curselor microbuzului prin sate ar fi întocmit de un magician astfel încît să nu risipească timpul micuților, că împotriva părerii unanime ar crește și calitatea predării o dată cu translatarea elevilor într-o clasă mai numeroasă. Și în acest caz desființarea școlilor de la sate este o crimă:

a. Un sat căruia i se ia pînă și școala cu clasele I- IV mai este sat sau o grămadă de case?

b. Ați mai întemeia o familie într-un asemenea sat în care nu există nici școală I- IV?

c. Mai poate fi viabil într-un astfel de sat vreun program numit pompos "de renaștere a satului românesc?"

d. Ar mai avea oamenii din acel sat un loc de adunare în care să se simtă cu adevărat o comunitate?

e. De cîte ori nu este școala singurul loc unde în sat sînt un telefon, fax, internet?

f. În cîte luni de zile imobilul fostei școli va deveni ruină?

Dacă într-adevăr se vrea renașterea satului românesc, în primul rînd trebuie măcar să nu semnăm condamnarea la moarte a satului românesc prin închiderea ultimei sale instituții (școala). Abia apoi putem să facem planuri și proiecte pentru ceea ce stereotipic numim "creșterea calității vieții de la sate", "infrastructura rurală", "renașterea satului românesc" etc.

Să nu mai vorbim de trendul european în ce privește "școala și comunitatea", 'integrarea școlii în comunitate", "descentralizare...". Vorbe, vorbe, vorbe. Aceste decizii de desființare a școlilor se iau fără a se consulta comunitatea, încălcîndu-se dreptul elementar de acces la educație al micului școlar în propria localitate.

Facem apel la toate autoritățile române să stopeze aceste măsuri care sînt la fel de distructive precum planurile de sistematizare și redare în circuit agricol a terenurilor inițiate în regimul comunist. Și atunci și acum era și este vorba în fapt doar de desființarea satelor. Și atunci și acum comunitatea nu era și nu este întrebată dacă dorește o asemenea "binefacere". Atunci a apărut ca reacție acțiunea "SOS villages roumains". Acum...?

Propunem ca în proiectul legii învățămîntului să se adauge un nou alineat (3) la articolul 15 "Desființarea învățămîntului preșcolar și primar de la nivelul unei localități și a celui gimnazial de la nivelul unei comune se face doar cu acordul majorității locuitorilor respectivului sat sau al respectivei comune."

Congresul Național al Învățătorilor/ Institutorilor din România

FESTIVALUL DE TEATRU PIATRA NEAMȚ 21-31 OCTOMBRIE 2007 - EDIȚIA A XXII-A

Sîmbătă, 27 octombrie 2007

ora 12.00
UNIVERSITATEA DE ARTĂ TEATRALĂ ȘI CINEMATOGRAFICĂ I. L. CARAGIALE BUCUREȘTI
FOTOGRAFII EXPLICITE,
de Mark Ravenhill, regia Miruna Dinu

ora 18.00
TEATRUL MAGHIAR DE STAT CSIKY GERGELY, TIMIȘOARA
Lear=C+R+G,
după William Shakespeare, regia Patkó Eva

ora 22.00
SPECTACOL INDEPENDENT
(o stație...)
de Ștefan Peca, regia Carmen Lidia Vidu

ora 22.00
CONCERT FLORIN CHILIAN
Club GATSBY

Duminică, 28 octombrie 2007

ora 11.00
UNIVERSITATEA DE ARTĂ TEATRALĂ ȘI CINEMATOGRAFICĂ I. L. CARAGIALE BUCUREȘTI
TRILOGIE BELGRĂDEANĂ,
de Biliana Srbljanovic, regia Mihai Brătilă și Mircea Gheorghiu

ora 17.00
TEATRUL NAȚIONAL BUCUREȘTI
SÂNZIANA ȘI PEPELEA,
după Vasile Alecsandri, regia Dan Tudor
Spectacol selecționat de Alice Georgescu

ora 22.00
TEATRUL ODEON
IONESCO-CINCI PIESE SCURTE,
de Eugene Ionesco, regia Alexandru Dabija
Spectacol selecționat de Alice Georgescu

SFÎNTUL MARE MUCENIC DIMITRIE - IZVORÎTORUL DE MIR

Sfîntul și Marele Mucenic Dimitrie s-a născut în Tesalonic, în a 2-a jumătate a sec. al III-lea, timp al prigonirilor creștine. A preluat dregătoria cetății, după moartea tatălui său și a început a mărturisi înaintea tuturor numele lui Iisus, devenind pentru tesalonicieni un alt Apostol Pavel. A împărțit întreaga sa avere săracilor și s-a pus pe rugăciune și post.

Auzind acestea, împăratul Maximian a poruncit să fie pus într-un loc defăimat, într-o baie mare și veche de lîngă palat, unde sfîntul cînta și-l slăvea pe Domnul, unde a călcat scorpia și unde i s-a arătat într-o lumină mare îngerul, care i-a pus cununa din Rai pe cap zicînd: "Pace ție pătimitorule a lui Hristos, Dimitrie! Îmbărbătează-te și te întărește și biruiește pe vrăjmașii tăi".

L-a însemnat pe tînărul Nestor cu semnul Sfintei Cruci, iar acesta a reușit să-l răpună pe vestitul luptător în arenă, vandalul Lie, care-i ucidea pe creștini fără cruțare. Împăratul a poruncit atunci să fie ucis și Dimitrie, străpuns de sulițe; în ziua a 26 a lunii octombrie au intrat ostașii în temniță și găsindu-l la rugăciune, l-au împuns cu sulițele în coasta dreaptă, în locul în care a fost străpuns și Hristos pe cruce.

Un boier din părțile Hiricului, pe numele Leontie, care s-a vindecat după ce s-a rugat la mormîntul Sfîntului, a construit o mare biserică și a descoperit moaștele Marelui Mucenic întregi și nestricate, din care izvora mir frumos mirositor, cu care s-a tămăduit mulțime de bolnavi. Multe alte

minuni a săvîrșit Sfîntul Dimitrie după mutarea sa la Domnul, pînă în zilele noastre, rămînînd ocrotitorul celui de-al 2-lea oraș al Greciei- Tesalonicul.

PREACUVIOSUL PĂRINTE DIMITRIE CEL NOU- BASARABOV

Cuviosul părinte Dimitrie cel Nou a trăit ca monah în mănăstirea dintr-o peșteră, săpată pe marginea apei Lomului, din satul Basarabov, unde și-a dat prealuminatul sfîrșit. Trupul său căzut în apă a fost găsit de săteni, în urma arătării în vis a îngerului Domnului, unei copile care pătimea de duh necurat și care s-a vindecat la găsirea sfintelor moaște, pe care le-au scos întregi din mîl și strălucind ca soarele.

Între anii 1769 și 1774, fiind război între Rusia și Poartă și cuprinzînd și pe ofițerii țării noastre, generalul Petre Salticor a trecut și prin satul Basarabov, unde se aflau moaștele sfîntului. Generalul a luat aceste moaște pe care voia să le trimită în Rusia. Atunci, creștinul Hagi Dimitrie s-a rugat să le dăruiască țării noastre pentru prăzile și jafurile ce le-a pătimit din pricina războiului.

Și primindu-le tot poporul, cu mare cinste le-a așezat în biserica cea mare a Mitropoliei Ungrovlahiei, în zilele preasfințitului mitropolit Grigorie, în anul 1774.

De atunci și pînă azi, Sfintele Moaște ale Preacuviosului Dimitrie cel Nou stau așezate în racla de argint din Catedrala Patriarhală din București, făcînd minuni, vindecări de boli și ajutor în diferite cereri de folos, drept pentru care credincioșii l-au numit și "Sf. Dimitrie- Făcătorul de minuni". Pelerinajul are loc în fiecare an, pe 27 octombrie, ziua în care poporul român sărbătorește pe protectorul Bucureștiului.

SÎMEDRU SAU ZIUA SOROACELOR

Originea numelui Dimitrie este grecească, amintind de vechea zeiță Demeter a holdelor țarinei. Creștinismul a impus numele masculin Demetrios, explicat ca simplificare a lui Demometer, care însemna "maica poporului". La noi există numele bărbătești Dumitru, Dimitrie cu prescurtări ca Mitrea, Dima... și diminutive ca Mitruș, Mitruț, Mitică..., la care s-a adăugat numele femeiesc Demetra, Dumitra... cu diminutivele Dumi, Dumea...

Ziua sărbătorii creștine a Sf. Dumitru Izvorîtorul de Mir este numită popular "Sîmedri" sau "Ziua Soroacelor". Împreună cu "Sîngiorzul" (Sf. Gheorghe), Sîmedru împarte anul pastoral în două anotimpuri egale: vara, de la 23 aprilie pînă la 26 octombrie, avînd ca mijloc al anotimpului 20 iulie (Sîntilie) și iarna, între 26 oct. și 23 apr., cu mijloc la 16 ianuarie (Sîmpetru de iarnă) sau "noaptea lupilor".

În ajunul sărbătorii Sf. Dumitru oamenii aprind focuri în curți, peste care obișnuiesc să sară copiii pentru a fi sănătoși și tinerii pentru a se căsători. Cărbunii rămași sînt sfărîmați și presărați prin grădini și livezi, pentru ca anul ce va veni să fie îmbelșugat. Se crede că dacă este belșug de gutui și nuci, atunci iarna va fi grea; dacă este frig, iarna va fi bună; dacă sînt nor, vînt și ploaie, vor fi zăpadă multă, ger și o iarnă lungă; dacă este lună plină, iarna va fi ploioasă, iar dacă este lună nouă, iarna va fi scurtă și ușoară.

Oamenii țin sărbătoarea Sf. Dumitru pentru a fi feriți de boli, iar animalele de lupi. Cailor li se tunde coama, pentru a avea păr frumos. Ziua de Sîmedru se mai numește și Ziua Soroacelor, pentru că în această zi se rezolvau și se lichidau toate socotelile, chiriile, împrumuturile, slujbele sezoniere și alte înțelegeri încheiate cu 6 luni în urmă și se încheiau noi învoieli. În popor există și o vorbă de duh legată de Ziua Soroacelor: "Arvuna te leagă, plata te scapă, dar cine-a luat pe datorie, plătește îndoit".

Prof. Dumitrița VASILCA

Între religia Evului Mediu și religia științei

"Am hotărît să apar în public pe scena lumii ca martor al adevărului cinstit"
G. Galilei

Pentru persoanele interesate de "conflictele" apărute între credință și descoperirile științifice de la finele Evului Mediu și Renaștere, aduc în discuție lucrarea "Eppur si muove!", autor Isaia Iannaccone, apărută la Pro Editura și Tipografie, București, 2007.

Galileo Galilei, astronom, fizician, matematician și filosof, este un ilustru reprezentant al epocii pe care a trăit-o, sfîrșitul Renașterii europene, etapă în care se puneau bazele științelor moderne și perioada descompunerii feudalismului și a ridicării burgheziei susținută de proletariat și țărănime.

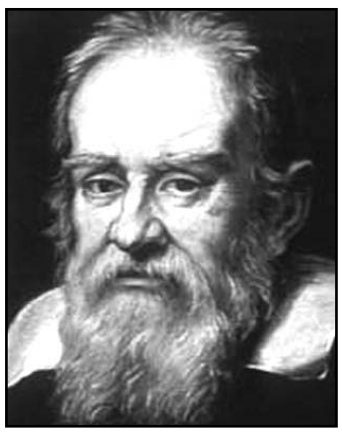

A trăit într-o epocă în care se închega conștiința liberă și se lua atitudine față de noile idei promovate pe toate planurile. El a acționat într-un context în care Biserica Apuseană suspecta orice nedumerire, întrebare sau frămîntare a ideilor. Biserica trebuia să conștientizeze faptul că nu mai putea coordona toate științele vremii și că apăreau "pionierii" științelor laice.

Subiectul cărții abordează atmosfera anului 1600 la Roma, cînd cele mai mari spirite ale epocii, reunite în secret, reiau în discuție concepțiile cercetătorilor despre univers. Inchiziția acționează asupra activității lui Galilei (în 1633 are loc adevăratul său calvar, culminînd cu sentința și abjurarea din 22 iunie același an), în special asupra ultimei sale descoperiri, telescopul, care mărea de 30 de ori, și asupra omului de știință german, Johann Schreck (matematician, astronom, biolog și medic), prieten cu Galilei.

Galilei și Johann Schreck, împreună cu alți luminați ai vremii, înființează la Roma, Academia dei Lincei, ce avea drept scop lupta împotriva obscurantismului și promovarea științelor.

Johann Schreck intră în vizorul Inchiziției, de care scapă ca prin minune de la condamnarea la moarte.

Ilustrînd atitudinea Bisericii Romei față de noile descoperiri științifice și mentalitatea colectivă a perioadei respective, cartea ne oferă bogate informații despre modul de a gîndi, dar mai ales de a și acționa într-un asemenea context.

Mihai FLOROAIA

FESTIVALUL DE TEATRU PIATRA NEAMȚ 21-31 OCTOMBRIE 2007 - EDIȚIA A XXII-A

Luni, 29 octombrie 2007

ora 11.30
TEATRUL NAȚIONAL MARIN SORESCU CRAIOVA
ZIG ȘI MORE,
de Marine Auriol, regia Alexandru Boureanu

ora 17.00
TEATRUL NOTTARA BUCUREȘTI
SCANDAL LA OPERA!
de Ken Ludwig, regia Petre Bokor

ora 23.00
TEATRUL ODEON
UN TANGO MAS,
un spectacol de Răzvan Mazilu, direcția de scenă Alexandru Dabija Spectacol selecționat de Alice Georgescu

Marți, 30 octombrie 2007

ora 12.00
UNIVERSITATEA DE ARTE GEORGE ENESCU IAȘI
UN ALT FEL DE A SPUNE TEATRU,
spectacol Commedia dell'arte, regia Antonella Cornici și Radu Ghilaș

ora 18.00
COMPANIA TOMPA MIKLOS, TEATRUL NAȚIONAL DIN TÂRGU-MUREȘ
IVONA, PRINCIPESA BURGUNDIEI,
de W. Gombrowicz, regia Alexandru Colpacci Spectacol selecționat de Alice Georgescu

ora 22.00
RECITAL ADA MILEA

Miercuri, 31 octombrie 2007

ora 12.00
TEATRUL INEXISTENT- COPRODUCȚIE CU TEATRUL MIC
NOAPTEA ARABĂ,
de Roland Schimmelpfennig, regia Theo Herghelegiu

ora 18.30
FESTIVITATEA DE ÎNCHIDERE

ora 18.30
TEATRUL NAȚIONAL DE OPERETĂ ION DACIAN BUCUREȘTI
BAL,
după o idee originală de Petö József, regia și coregrafia Yvette Boszik

ora 22.00
CONCERT NICU ALIFANTIS

Legenda
UN REGAL TEATRAL
PLEDEZ PENTRU TINE(RI).

Bugetul învățămîntului, mai mare în 2008

Bugetul învățămîntului va fi cu aproximativ un sfert mai mare în 2008, decît cel alocat în acest an. Educația va beneficia de 26,41 de miliarde lei (6% PIB), cu 24,3% mai mult față de 2007, cînd a primit 21,25 de miliarde lei (5,5% PIB).

"Pentru prima dată în istoria postdecembristă a României, educația primește în 2008 6% din PIB", a punctat ministrul Educației.

Cristian Adomniței a anunțat că principalele proiecte ale MECT din 2007 vor continua și anul viitor. Concret, vor fi alocate 27.458 mii lei pentru acordarea de rechizite școlare elevilor care provin din familii defavorizate (număr de beneficiari: 945.780), respectiv 26.960 mii lei pentru 41.098 de beneficiari în cadrul programului „Euro 200" destinat stimulării achiziționării de calculatoare de către elevi și studenți.

"Dacă, în 2007, am alocat prin programul pentru dotarea unităților de învățămînt preuniversitar cu mobilier școlar 78.000 mii lei, fiind echipate 1.796 de școli și 5.175 de grădinițe, numărul beneficiarilor fiind de 134.700 elevi și 284.625 preșcolari , în 2008 vor fi alocate 100.000 mii lei pentru dotarea cu mobilier a 4.886 de școli și a 3.244 grădinițe, ceea ce înseamnă un număr de 879.480 elevi și 194.640 preșcolari beneficiari", a declarat ministrul Educației.

De asemenea, în anul 2008, vor fi alocate 150 de milioane de lei pentru achiziționarea a 1.000 de microbuze Școlare pentru transportul a 18.080 de elevi din mediul rural.

Proiecte ale Ministerului Educației

Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului va continua, în 2008, cele mai mari proiecte derulate în 2007. Printre acestea se află acordarea de rechizite școlare, căruia i se vor aloca 27458 lei. Cea mai mare sumă, 450000 lei, va fi folosită pentru amenajarea de campusuri școlare, cît se va acorda și construirii de noi grădinițe, precum și creării unor școli de meserii pilot. Nu mai puțin de 236811 lei vor fi acordați pentru sprijinirea elevilor proveniți din familii cu probleme financiare. Este vorba despre același program "Bani de liceu" care se derulează și în prezent. 150000 lei vor intra în dotarea laboratoarelor din învățămîntul preuniversitar și cu echipament sportiv.

370000 lei vor fi folosiți pentru amenajarea de grupuri sanitare și alimentarea cu apă la școlile din mediul rural. Cea mai mică sumă, 18824 lei, va reveni granturilor pe educație, un program care încurajează colaborarea între școală și comunitate.

Lansare amînată

Miercuri, 24 octombrie, ar fi trebuit să aibă loc lansarea dezbaterii publice a proiectului pachetului de legi ale Educației, atît de așteptate. Ministerul Educației s-a răzgîndit, însă, și a amînat acest moment. Fără alte amănunte, pe siteul MECT se precizează doar că se va anunța din timp noua dată a lansării.

Bursele olimpice

Ministrul Educației a aprobat, recent, ordinul de acordare a burselor olimpice, pentru elevii premiați la etapa internațională a acestor concursuri școlare. Printre cei recompensați nu se află, din păcate, nici un reprezentant al învățămîntului nemțean. În total, vor fi recompensați 56 de copii, cei mai mulți din București și Iași. Bursa de performanță meritul olimpic se acordă pe durata unui an școlar, în fiecare lună, și are o valoare de 265 lei.

Eurojunior

Primul mare concurs al noului an școlar este Eurojunior, care va avea loc pe 20 noiembrie. Toate școlile din România participă la această întrecere, rezervată elevilor claselor I-VIII. Testele sînt realizate pe baza materiei studiate pînă la 1 septembrie 2007. Toate sînt însoțite de imagini și pun la încercare în mod deosebit istețimea concurenților.

DOMNUL NECULAI BUIUM

Cine-și mai amintește de bătrînul dascăl cu ochelarii ca două funduri de borcan, paltonul ros la guler și pe la buzunare, cu mersul lui gîrbovit, parcă ar număra pașii sau pietrele din pavaj, care nu se știe de ce, îi ieșeau fără soț ....

De fiecare dată îl regăseam cu același zîmbet șters, cu degetele pătate de cerneala nopților insomniace.

Avea un fel de severitate binevoitoare, care impunea respect și te gîdila pe șira spinării cînd te privea , nemulțumit de vreo șotie prea deocheată.

Autoritatea lui , blîndă era oarecum legendară iar cohortele de absolvenți care-i trecuseră prin clasă , nu mai conteneau să se laude cu vreo ispravă, cînd au avut nemaipomenitul curaj să-i stea în față cu ceva.

Lecțiile lui erau o desfătare, Domnul era și profund și poetic, făcîndu-ne să cădem pe gînduri și toată ziua aceea ne urmărea melancolia vreunei întrebări.

Cînd îl vedeai umblînd, înalt, deșirat, cu pașii rari, cu mîinile la spate, te-ai fi așteptat să se oprească brusc strigînd : "Evrika!" atît de preocupat părea, adîncit în cine știe ce problemă insolubilă, căreia îi va găsi pe neașteptate soluționarea.

Multilateralitatea lui era recunoscută, căci predase cu egală recunoaștere tot felul de discipline, iar muzica își găsise de mult timp locul în cutia viorii sale.

Aborda, pe neașteptate, cîte un coleg căruia îi cerea sfatul în rezolvarea vreunei chestiuni atît de specioase, încît respectivul rămînea perplex, bănuind - mai întîi - că bătrînul dascăl ar vrea să-l „încuie", pentru a-l ironiza.

Abia tîrziu îți dădeai seama că Domnul are o problemă iar mai apoi în discuțiile cu el, constatai temeinicia cu care stăpînește domeniul.

În cancelarie umbla de colo-acolo cu o mînă la spate, cu cealaltă sprijinîndu-și bărbia, solemn ca un comandant pe puntea corabiei, absent la amestecătura de vorbe care nu puteau să-i tulbure liniștea Nimeni nu a auzit - sau nu-și amintește să fi auzit - vocea Domnului în atmosfera vreunei dezbateri publice. Se încăpățîna să tacă, disprețuind prostia, vulgaritatea și grandomania, așa că în zadar ar fi încercat cineva să-i smulgă o apreciere , pozitivă sau negativă.

Dacă-l întîlneai - peste ani - și-l abordai cumva, aveai imediat surpriza unei actualizări instantanee, căci îți reproducea momente și evenimente pe care tu însuți nu ți le mai aminteai.

Despre Domnul îți vine să spui numai cuvinte mari. Dar el a fost modestia întruchipată. Nu a vrut și nu a avut niciodată nici o funcție politică, administrativă sau pe linie profesională.

S-a ferit din calea tuturor, lăsîndu-i să-i treacă în față, fără a-i arăta cu degetul, așa cum marea majoritate ar fi meritat-o.

Nu a încetat să studieze, să se informeze și să comunice cu puținii prieteni, nici pînă în ultimile zile ale vieții, frecventînd zilnic biblioteca, fie și numai pentru a citi presa. Acolo era în universul Bibliomental, în lumea Ideilor despre care un înțelept ca și Domnul spunea că este atemporală.

De aceea Domnul, profesorul Neculai Buium, este viu în inima noastră.

prof. dr. D.D. URSACHE

■ CURIER JURIDIC ■ CURIER JURIDIC ■ CURIER JURIDIC

DECONTAREA CHELTUIELILOR DE TRANSPORT

Potrivit art. 104 alin. (3) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, modificată și completată, personalul didactic are drept la decontarea cheltuielilor de transport din localitatea de reședință la locul de muncă și de la locul de muncă în localitatea de reședință.

Prin Legea nr. 108/19.04.2007, textul art. 104 alin. (3) a suferit mai multe modificări și completări, astfel în noua formă:

- se decontează cheltuielile pe mijloacele de transport în comun întregului personal didactic (se înțelege personalul didactic de predare- titulari și suplinitori, personal de conducere, îndrumare și control, precum și personalul didactic auxiliar, conform O.M.Ed.N nr. 19388/14.11.1997) și, de asemenea, se decontează naveta și celor care au locul de muncă în mediul urban;

- se decontează contravaloarea a 7,5 l benzină Premium la 100 km parcurși, dacă nu există mijloace de transport în comun și se deplasează cu autoturismul proprietate personală;

- se decontează contravaloarea unui abonament lunar pe mijlocul de transport în comun, dacă personalul didactic preferă să circule cu autoturismul proprietate personală, deși există mijloc de transport în comun.

Pentru obținerea decontării, sau plata echivalentă a costurilor de transport, persoana îndreptățită se va adresa conducerii unității de învățămînt, iar aceasta va depune actele necesare la autoritățile administrației publice locale astfel:

- la sfîrșitul fiecărei luni de activitate se depun biletele de călătorie sau abonamentul pentru cei care se deplasează pe mijloacele de transport în comun;

- pentru decontarea contravalorii corespunzătoare a 7,5 l benzină Premium la 100 km parcurși se depun documentele justificative care certifică efectuarea transportului cu autoturismul proprietate personală;

- se vor depune documentele reprezentînd pontajul zilnic, efectuat de conducerea unității de învățămînt.

CINE BENEFICIAZĂ DE PRIMA DE INSTALARE

Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare, reglementează la art. 51 alin. (6) acordarea unei prime de instalare cadrelor didactice. Conform acestui text, personalul didactic de predare beneficiază de o primă de instalare, o singură dată, la angajarea în învățămînt prin concurs, în primii 5 ani de la absolvirea studiilor. Cuantumul acestei prime se stabilește potrivit legii.

Pentru aplicarea dispozițiilor Legii nr. 128/1997 s-a emis Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 3381/10.03.1998, care prevede că personalul didactic de predare din învățămîntul preuniversitar angajat prin concurs după 1 septembrie 1997 beneficiază de o primă de instalare, o singură dată în primii 5 ani de la absolvirea studiilor, iar cuantumul este cel prevăzut de art. 23 din Hotărîrea Guvernului României nr. 281/1993.

Potrivit art. 23 alin. (1) din H.G. nr. 281/1993 cuantumul primei de instalare este de un salariu de bază, corespunzător funcției, gradului sau treptei profesionale în care urmează a fi încadrat.

Pentru a beneficia de prima de instalare un cadru didactic trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- persoana să fie încadrată în învățămînt ca personal didactic de predare;

- să fie angajată prin concurs;

- să nu fi trecut mai mult de 5 ani de la absolvirea studiilor.

Prin concurs, potrivit art. 10 (1) lit. d) și f) din Statutul personalului didactic se înțelege ocuparea posturilor atît de titulari, cît și de suplinitori calificați. În acest sens art. 138 din Legea 128/1997 prevede că "personalul didactic angajat pe durată determinată beneficiază de aceleași drepturi cu personalul titular". De asemenea, Contractul Colectiv de Muncă Unic la Nivel de Ramură de Învățămînt stipulează la art. 37 lit. d) că personalul din învățămînt beneficiază de o primă de instalare, indiferent de domiciliu.

În concluzie, avînd în vedere prevederile legale arătate, beneficiază de prima de instalare atît cadrele didactice titulare, cît și suplinitorii calificați care au obținut un post în învățămînt, cu condiția să nu fi trecut mai mult de 5 ani de la absolvirea studiilor.

Gabriela GRIGORE

ATENȚIE LA LIMBA ROMÂNĂ!

"SĂ IESE"

Pe parcursul unei lungi spitalizări într-o clinică bucureșteană de urologie, avînd la rinichiul stîng un calcul al cărui volum mare făcea dificilă și foarte dureroasă eliminarea sa naturală, medicul curant (cadru didactic universitar și bun profesionist ca urolog), a cărui folosire abuzivă a perfectului simplu în vorbire te îndemna să acreditezi ideea că-i de origine oltenească, mă încuraja mereu, zicînd ,,Trebuie să iese calculul în mod spontan", ceea ce însemna că nu voi fi operat.

Apoi, fiind tot mai atent la exprimarea altor intelectuali olteni, constatai că forma de conjunctiv ,,să iese" este specifică vorbitorilor din Oltenia. Este vorba, așadar, de un oltenism, așa cum formele de conjunctiv ,,să deie, să ieie, să steie etc." sunt moldovenisme. Mai mult, am auzit, nu doar o dată, și agramatismul ,,să ploaie".

În schimb, este dificil de încadrat în vreun grai regional conjunctivul ,,să aibe", care-i exprimat de feluriți vorbitori. Este adevărat că, de la o vreme, acest agramatism se aude din ce în ce mai rar.

Care sunt formele literare și, implicit, cele corecte? Iată-le, scrise în aceeași ordine în care apar agramatismele citate: să iasă, să dea, să ia, să stea, să plouă, să aibă. Toate aceste verbe sunt forme ale persoanei a III-a (la numărul singular) a timpului prezent al modului conjunctiv.

Termenul ,,calcul" (la plural ,,calculi") în contextul din acest articol are înțelesul ,,piatră". Se trage din cuvîntul latin calculus, preluat din franceză (calcul). Din ,,calcul - calculi" derivă ,,calculoză": ,,Calculoză, calculoze, substantiv feminin. Boală care constă în formarea unor calculi într-un organ intern; litiază. Din francezul calculose" (DEX, ediția a II-a, pagina 127).

Cele mai răspîndite forme de calculoză (litiază) sunt cele care afectează căile urinare și vezica biliară: calculoza (litiaza) urinară (renală, ureterală, vezicală, uretrală) și calculoza (litiaza) biliară.

Mihai-Stere DERDENA

Textele se pot trimite și pe adresa revista_apostolul@yahoo.com

APOSTOLUL
REVISTĂ EDITATĂ DE SINDICATUL ÎNVĂȚĂMÎNT NEAMȚ
ISSN - 1582-3121
Redacția și administrația: str. Petru Rareș nr. 24, tel/fax: 22.53.32, Piatra Neamț

APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățămînt Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).
FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1934)
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Florin FLORESCU - *director general*, Iosif COVASAN - *director economic*, Constantin TOMȘA - *director executiv*, Gheorghe AMAICEI, Ștefan CORNEANU.
CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA - *redactor șef*, Ștefan CORNEANU - *redactor șef adjunct*, Dumitrița VASILCA, Valerian PERCĂ (Subredacția Roman, tel. 732.738), Carmen DASCĂLU *(secretar)*.

Prețul: 1 LEU